

KURIER CZĘSTOCHOWSKI

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z przesyłką pocztową 6.— zł., z odroczaniem do domu 5.— zł., dla odbierających pismo na miejscu 4.50 zł. — Cena pojedynczego numeru 20 groszy. — Działka akazuje się co miesiąc, za wyjątkiem niedzieli i świąt. W wypadku działania siły wyższej, lub innych okoliczności administracja pisma nie jest zobowiązana do przesyłania innego wydawnictwa w zamiast za darmo.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, III ALEJA Nr 52, TELEFON 22-4.
Godzinę przyjęć Redakcji oddzielnie, z wyjątkiem dni świąt od godz. 12-ej do godz. 18-ej.
Nadawania, a nie zamówione przez Redakcję rekopisy będą zwracane autorem wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej.

CENY OGŁOSZEŃ: według cennika Nr 1: Za wiersz milimetrowy w czwartym ogłoszeniowej 24 gr. Drobne ogłoszenia: za słowo 24 gr. Wyraz ponad 15 liter liczą się podwójnie. Nagłówki (tłustym drukiem, najwyżej dwa) 40 gr. za wyraz. — Oplaty dodatkowe: Ogłoszenia, umieszczone w miejscu specjalnie wskazanym — 25 procent drożej. Ogłoszenia, których wykonanie przedstawia szczególne techniczne trudności, 25 proc. drożej. Przy ogłoszeniach kilkakrotnych rabat. Termin przyjmowania ogłoszeń do najbliższego wydania: godz. 18-19 po południu. Konta bankowe: Pocztowe Konto Czeki: Warszawa Nr 656. Emissionsbank. Oddział w Częstochowie, K. K. O. w Częstochowie.

Nr 107

Częstochowa, piątek 9 maja 1941 r.

Rok III (XXXVI)

Atak wojsk iraakijskich na Basra

Za agencją „Havasa” podajemy komunikat sztabu generalnego Iraku — Bombardowanie artyleryjskie i lotnicze portu lotniczego RAF w Habbaniyah

Berno Szwajcarskie, 8 maja. — Oficjalna agencja Havasa ogłasza z Bagdadu następujący komunikat iraakijskiego sztabu generalnego:
Dowodztwo zachodnie: Działa i samoloty dokonały silnego bombardowania obrotu w Habbaniyah, powodując w tamtejszych magazynach amunicji i ropy wielkie szkody. Dwa samoloty zniszczone na ziemi. Lotnictwo nieprzyjacielskie bombardowało dwukrotnie obrotu w Rasid, oraz zrzuciło bomby zapalające i rozpryskowe na obrotu i lotnisko. Szkody były jednak nieznaczne. Samoloty i artyleria przeciwlotnicza zestrzeliły kilka bombowców.
Dowodztwo południowe: Nieprzyjacielski samolot nadleciał wczoraj w południe nad wojska stacjonujące koło Basra i zrzucił kilka bomb. Nasze wojska zaata-

kowały wojska angielskie w Basra. Došlo do bardzo gwałtownej walki, której wynik nie jest jeszcze wiadomy. Samoloty nieprzyjacielskie nadleciały nad Rutba i zrzuciły kilka bomb, które spadły w znacznej odległości od fortu. Pięć samolotów transportowych usiłowało lądować w Hadissa. Wojska iraakijskie ostrzeliwały je z karabinów maszynowych. Jeden z samolotów stanął w płomieniach. Policja zawiadnęła dwoma innymi. Dwa pozostałe samoloty transportowe zdołały uciec. 20 żołnierzy wzięto do niewoli. 6 maja nieprzyjacielski stracił 11 samolotów, mianowicie 9 bombowców i dwa samoloty transportowe. 5 dalszych samolotów zostało uszkodzonych.

W dalszym ciągu Havas - Offi donosi z Bagdadu, że stacja pomp H. II naftociągu wpadła w ręce wojsk iraakijskich.

Cheć stworzyć nowy „rząd marionetek“

Usiłowania dyplomacji brytyjskiej — Nuri Said na czele rządu konkurencyjnego — Niepowodzenia emira Abdullaha

Bejrut, 8 maja. — Według doniesień z Ammanu, dyplomacja brytyjska planuje utworzenie emigracyjnego rządu Iraku przy dworze Abdullaha, emira Transjordanii. Na ten temat odbyły się w poniedziałek konferencje ze zbiegłym byłym regentem Iraku, Abdullahem i byłym premierem iraakijskim, Nuri Saidem, nadto z osobistościami, zbiegłymi z regentem. Nuri Said zna obaj prezesurę iraakijskiego rządu konkurencyjnego, mającego obrać Amman jako swą siedzibę. W międzyczasie Abdullah, emir Transjordanii, czyni starania o utworzenie armii arabskiej dla odbicia Iraku, spotkał on się jednak ze wszystkich stron z odmową.

Ankara, 8 maja. — Jak ostatnio doniesiono samoloty brytyjskie przeleciały nad Bagdadem i zrzuciły ułotki zapowiadające bombardowanie budynków rządowych w razie dalszego kontynuowania o-

poru przez wojska iraakijskie. W uzupełnieniu tego doniesienia komunikują z Bagdadu, że rząd Iraku odpowiedział na te pogróżki brytyjskie stwierdzeniem, iż jest zdecydowany zbombardować dzielnicę mieszkaniową obywateli brytyjskich w razie zrzucenia bomb na Bagdad.

Bagdad, 8 maja. — Lotnicy angielscy zrzucili ułotki, skierowane do ludności Iraku, w których oświadczają, że Anglicy nie zagrażają niepodległości ludów arabskich. W związku z tym prelegent radia bagdadzkiego stwierdza, że w Iraku znana jest wartość angielskich ułotek i przyrzeczeń i nie przywiązuje się do nich żadnego znaczenia. Ułotki angielskie będą miały w Iraku takie samo powodzenie, jak w innych krajach. Anglia dojdzie do przekonania, że z Irakiem walczą wspólnie cały naród arabski.

Historyczne posiedzenie Reichstagu po zwycięskiej kampanii bałkańskiej. — Kanclerz Hitler przemawia.

ECHA WŚRÓD ARABÓW Prasa w hiszpańskim Maroku o zajęciach w Iraku

Rzym, 8 maja. — Jak donosi agencja Stefani z Tetuanu prasa państwa Maroka żywo komentuje stanowisko Iraku wobec uciśku brytyjskiego. Dziennik „Barid Es Sabach” w artykule wstępnym pisze, że atak angielski stanowi jawne naruszenie układu angielsko - iraakijskiego i że można go wytłumaczyć uczuciem niepewności odczuwanym przez Anglię w odniesieniu do jej sytuacji na Bliskim Wschodzie, oraz strategicznym znaczeniem Iraku położonego na drodze do Indii i posiadającego źródła naftowe niezbędne dla armii angielskiej i floty śródziemnomorskiej. Dziennik „Al Hurriyah” wykazuje angielskie metody uciśku i intrygi w Iraku. Odrzuca stanowisko Iraku wywrze bardzo silny wpływ na zachowanie się wszystkich innych państw arabskich.

Premier Australii Menzies, który onegdaj samolotem Clipper opuścił Lizbonę, przybył we wtorek do Nowego Jorku.

Nafta Iraku

Nieco historii

Kraków, w maju.
Trzydzieści kilka lat temu skromny misjonarz angielski odkrył przypadkowo w Mezopotamii naftę, wprowadzając kraj ten na arenę światowych rozgrywek. Bowiem prócz Harwooda wykrył równocześnie naftę w okolicy Mossulu pewien Amerykanin. Do wydobycia jej potrzebna była koncesja władzy tych terenów to jest ówczesnego sultana tureckiego, który jednak wolął udzielić ją opartemu na kapitale niemieckim tureckiemu towarzyszowi naftowemu. Wielka wojna uniemożliwiła plany fureckie, oddając Mezopotamię — jako sferę interesów — Wielkiej Brytanii. Był to największy jej łup wojenny. Po rozciągnięciu na Irak (Mezopotamię) władzy mandatowej i obsadzeniu tronu przez powołanego sobie króla Feisala, musiała Anglia przystać na dopuszczenie do udziału w mezopotamskim towarzystwie naftowym kapitału francuskiego, zatrzymując jednak polityczną władzę nad krajem.

W roku 1927 rozpoczęto wydobywanie oleju skalnego.

Nafta płynie

Pierwsze wierceńia w r. 1927 w 24 godzinach dostarczyły nie mniej jak 12 milionów litrów, czyli w godzinie pół miliona litrów ropy. Przewidywało to największe oczekiwania. Od tego czasu wydobywanie oleju skalnego rosło w nieprzerwanym tempie; do 120.000 ton w r. 1932 do 5.210.000 ton w r. 1938.

Lata 1939 i 1940 z produkcją 4.928.000 ton włącznie 4.112.000 ton wykazywały pewien spadek. Spadek ten tłumaczy się 1) zamknięciem brytyjskiej „Mesopotamian Pipe Line” przez brytyjskie dowództwo wojskowe — po kapitulacji Francji, oraz 2) zniszczeniem linii transportowych południowych jak i portu naftowego Haifa przez bomby włoskiego lotnictwa.

Olbryzmie ilości ropy muszą być przetransportowane do portów poprzez pustynny kraj. Wybudowano więc dwa olbrzymie rurociągi poprzez pustynię. Z Baha-Gur-Gurt (około Kerkuk) wiodą one naftę do Hadity, a stąd rozdzielając się — przez Transjordanie do palestyńskiej Haify, oraz syryjsko-francuskiego Tripolisu. Rurociągi te czynne od 1934/5 r. mają łączną długość 1897 km przechodząc przez różne wysokości wzniesienia terenowe. Na przykład 300 m nad poziomem morza, w dolinie Jordana przechodzi na 264 m niżej poziom morza, aby w końcu wpaść się na 965 m nad poziomem morza. Z tego powodu co 80—100 km urządzono stacje pomp oraz umocnione urządzenia ze zbiornikami od 4.000 do 12.000-tonowymi, mającymi zabezpieczać przed uszkodzeniem tych olbrzymich przewodów.

Irakijczycy wzięli do niewoli garnizon angielski

**Memorandum w sprawie bombardowania przez Anglików meczetów i szpitali
Tysiąc ochotników, gotowych w Syrii**

Bejrut, 8 maja. — Według doniesień z Bagdadu oddziały policji iraakijskiej obsadziły ufortyfikowaną stację kolejową Dekkier zolo Samarra, przy czym rozbroili i wzięli do niewoli znajdujących się tam garnizon angielski. Irakijczycy zawiadnęli również radiostacją nadawczą.

Do wszystkich reprezentowanych w Bagdadzie przedstawicielstw dyplomatycznych rząd Iraku rozesłał memorandum w sprawie bombardowania niebronionego miasta Faulucha, gdzie został zniszczony meczet, oraz w sprawie bombardowania szpitala w Al Rasid. Dawni arabscy rewolucjonści palestyńscy, przebywający w Syrii oddali zbrojenia, na którym postanowili oddać się do dyspozycji w walce przeciw Anglii. W konsulacie Iraku w Bejrucie zarejestrowało się około tysiąca ochotników arabskich.

RAFINERIE W HAIFIE UNIERUCHOMIONE

Przerwanie naftociągu spowodowało poważne straty

Rzym, 8 maja. — Jak donosi agencja Stefani, rząd Iraku zakomunikował, że wskutek przerwania naftociągu uległo zniszczeniu 5 milionów litrów materiałów pędnych, co stanowi niezwykle ciężką stratę dla Anglii. Wskutek przerwania dopływu ropy, rafinerie w Haifie musiały zastanowić swą działalność.

Bukareszt, 8 maja. — Krótkofalowa radiostacja w Bejrucie komunikuje w języku arabskim, że rząd Iraku zaprosił u dyplomatów zagranicznych z powodu bombardowania lotniska Al Rasid. Długofalowa radiostacja w Ankarze przyniosła

wiadomość z Bagdadu, że na zarządzenie szefa rządu Iraku produkcja na iraakijskich terenach naftowych została wstrzymana. Jedynie kilka sztybów na utrzymać ruch celem pokrycia zapotrzebowania armii i kraju.

Ta sama radiostacja donosi z Bagdadu, że miasto było bombardowane przez Anglików. Na pewien meczet spadła bomba, przy czym kilka osób zostało zabitych i rannych.

Kreta oddana w zupełności pod władzę Anglików

Nowozelandzki generał brygady mianowany komendantem wyspy

Stokholm, 8 maja. — Według wiadomości, podanej przez Reuters, siły zbrojne państw sprzymierzonych na Krecie zostały oddane pod komendę nowozelandzkiego generała brygady Freyberga. Król grecki, stojący w zupełności na usługach Anglii, dopomógł ze swej strony tej angielskiej próbie oddzielenia Krety od kraju macierzystego, ogłaszając uchwałę swego rządu, która zatwierdza w tym, niemy wyzycy Anglii. Generał brygady Freyberg — jak dodaje Reuter — został równocześnie mianowany naczelnym dowódcą wszystkich sił zbrojnych, znajdujących się na Krecie. W ten sposób praktycznie Kreta została w zupełności oddana pod panowanie brytyjskie.

Zwycięstwo wiary

Prawne uznanie instytucji Kościoła katolickiego w Japonii

Rzym, 8 maja. — Na zasadzie ustawy z roku 1929 o organizacjach kościelnych, japoński minister wyznań religijnych de-

kretem z dnia 4 maja zatwierdził instytucje Kościoła katolickiego w Japonii, nadając im charakter osobowości prawnych. — W ten sposób Kościół katolicki jest pierwszy raz zagraniczną korporacją religijną, której przyznano te prawa. Głową katolików w Japonii będzie arcybiskup Tatsuo-Dai. Uznanie to dotyczy jedynie wewnętrznej działalności katolików japońskich.

DEPEZA GEN. ANTONESCU

Rumunia uznaje niepodległą Chorwację

Bukareszt, 8 maja. — Szef państwa rumuńskiego, generał Antonescu, wystosował do szefa państwa chorwackiego dr. Pavlica depeszę, w której, odpowiadając na telegraficzne zawiadomienie o stworzeniu niepodległego państwa chorwackiego i uznaniu go przez Niemcy i Włochy, komunikuje o uznaniu tego państwa przez Rumunię. Rumunia pragnie w ramach nowego porządku europejskiego utrzymać z niepodległą Chorwacją najściślejsze i najlepsze stosunki.

Złoto i nafta

Blisko 98 proc. produkcji naftowej Iraku przypada na towarzystwo „Iraq Petroleum Co“. Ma ono monopol wierceń i poszukiwań, tak że reszta towarzystw naftowych jest od niego zupełnie uzależniona. Imperialistyczna polityka brytyjska wykorzystywała pola naftowe Iraku jako swolę najcenniejszą rezerwę, ograniczając produkcję tak, by inne państwa były od niej zawisłe. Same „niewiedzione“ rezerwy oblicza się na najmniej 500 milionów ton. Kapitał brytyjski zdołał strzeże tych złóż. Rozkład kapitału wskazuje wyraźnie na całkowite opowanie irackiej produkcji naftowej przez Wielką Brytanię: na przykład kapitał największego towarzystwa „Iraq Petroleum Co“ jest w 23,75 proc. w rękach Royal Dutch Shell, 23,75 proc. posiada „Anglo-Iranian Oil“ 23,75 proc. państwo francuskie, 23,75 proc. amerykański Standard Oil i 5 proc. Sarkia Guitenhain. Jak wielką wagę przykłada Anglia do pól naftowych Iraku, dowodzi choćby przykład, że mimo nieprodukowania — wiele towarzystw opłaca olbrzymie sumy za koncesje.

Wyprowadza brytyjskie imperium

Wykorzystując sytuację Anglii rozpoczął amerykański kapitał szturm na „twierdze naftowe“ Iraku. Amerykańskie towarzystwa naftowe „Texas Oil Corporation“ rozpoczęło rokowania z rządem brytyjskim o odstąpienie angielskiego pakietu akcji towarzystwa amerykańskiemu. Chociaż w tym wypadku o angielskie udziały „Iraq Petroleum Co“, w którym Amerykanie mają już 23,75 proc. Po otrzymaniu dwóch dalszych udziałów zgromadziłby w swych rękach większość kapitału i tym samym objęłoby po Anglii władzę nad irackim królestwem naftowym, gdyż „Iraq Petroleum“ posiadała wyłączne koncesje naftowe na cały kraj.

Wojna w Iraku

Wszystkie te plany pokrzyżowało Anglosom przejście rządów Iraku przez nacjonalistyczne kółka, zgłaszające szersze pretensje do swych naturalnych bogactw. Nie więc dziwnego, że natchnieni do rozpoczęcia kroków wojennych wojska irackie obsadziły tereny naftowe przecinając naftociąg Kerkuk-Haifa, oraz opowiadając poszczególne stacje ropy. Trwoga Anglików jest zrozumiała. Pamiętają oni jeszcze tak, jak i Amerykanie stanowiący krok drugi, swej bazy naftowej — Meksyku, który wywalczył kapitał anglosaski przejmując wszystkie ośrodki naftowe w ręce rządu.

terenach udało się jedynie wysadzić kilka rezerwuarów z ropy. Kółka polityczne stolicy Iraku widzą w tych próbach sabotażu dowód, że Wielka Brytania nie ma zbyt wielkiej nadziei odzyskania w krótkim czasie kontroli nad terenami naftowymi. Opinia ta znajduje pełne potwierdzenie w prasie angielskiej, która już teraz znamiennie mówi o uciążliwej zbagatelizowanej zupełnej utracie terenów naftowych i tłumaczy czynnikom angielskim konieczność ich zniszczenia.

„Daily Mail“ i „News Chronicle“ domagają się energicznego zniszczenia irackich źródeł naftowych, twierdząc, że lepiej jest je zniszczyć niż dopuścić, aby wpadły w ręce nieprzyjaciela. Zdaniem „Daily Herald“ Anglia mogłaby przebieg strategii ropy irackiej natomiast dla Niemiec korzystanie z tych źródeł naftowych posiadałoby wielkie znaczenie.

SITUACJA WOJSKOWA W IRAKU

Lotnisko Habbaniyah niebezpieczne do użytku
Bejrut, 8 maja. — Na temat sytuacji wojskowej w Iraku słychać, że około 8 tysięcy żołnierzy angielskich i australijskich jest zamkniętych na lotnisku w Habbaniyah. Samo lotnisko jest tak zniszczone, że nie nadaje się do użytku.

REPRESJE ANGLIKÓW PRZECIWO TURCJI

Zarekwirowano 32 samochody-cysterny
Bejrut, 8 maja. — Na terenie Iraku Anglikowie zatrzymali i skonfiskowali 32 samochody — cysterny, wypełnione benzyną i oliwą, a przeznaczone dla Turcji. Ten brytyjski krok ma stanowić represję przeciw takim samym represjom tureckim, rzekomo zwróconym przeciw Anglii, o których jednakże nie podano żadnych szczegółów.

Wina poniesionej klęski — jak mówił Eden — nie leży po stronie żołnierzy brytyjskich, choć można to przyznać, że poważne ilości irackiego materiału wojennego uległy zniszczeniu — lecz po stronie Szwabów, którzy nie byli w możności przeprowadzić szybkiej mobilizacji i nie opracowali dokładnego planu akcji oporu. Kończąc swe wywody oświadczył on: „Stoła się tak, jak się stać musiało“.

Angli informuje swa redakcję korespondent londyński dziennika „Nya Dagligt Allehanda“ od czasu objęcia steru rządów przez Churchill'a iż Gmin jeszcze nigdy nie wyrażała się z takim krytycyzmem, jak w ubiegłym tygodniu. Churchill siedział cały czas milczący i przysłuchiwał się, okazując raz zaskoczenie, innym razem zaniepokojenie. Poszczególne członkowie Izby Gmin wyrażali oburzenie swa poglądy, iż ciency rządzący w Libii oraz następcę przypisał na leży w pierwszej linii niedokształcenie angielskiej służby informacyjnej.

Anglijskie przedsiębiorstwa przemysłowe stanowią obecnie wobec konieczności budowania i bieżącej obsługi lotnisk, gdzie czynsze są zbyt wysokie, tego rodzaju maszynami robotnicze mają być budowane przy wszystkich nowych zakładach fabrycznych.

USA sprzedają tylko za dolary

Anglia potrzebuje w dalszym ciągu dolarów na zakupy w Ameryce
Nowy Jork, 8 maja. — Pewnym rozczarowaniem dla kół brytyjskich zbył uradowany z powodu doświadczenia do skutku amerykańskich ustaw, które zakazywałyby im eksportować amerykańskie czynnikowe materiałowe, nadchodzące wielokrotnie w ostatnich dniach, iż ustawa ta nie oznacza bynajmniej, że Stany Zjednoczone dostarczą ślepo na kredyt wszystkiego czego życzy sobie w ogóle Anglia, lecz że Anglia w dalszym ciągu będzie musiała stawiać do dyspozycji wszystkie swoje obiekty majątkowe i kontakapitałowe, posiadane w Stanach Zjednoczonych. Prawie równocześnie także brytyjski minister handlu Lyttelton oraz sekretarz skarbu Crookshank byli zmuszeni zakomunikować w Izbie Gmin, że błędny jest przekonanie pew-

nich kół brytyjskich, iż Anglia w przyszłości nie będzie potrzebowała dewiz dolarowych. Oprócz zasadniczych materiałów wojennych, faktycznie dane będą w ramach ustawy lombardowej. Anglia potrzebuje także wielkich ilości towarów, nie będących materiałami wojennymi, niemniej niezbędnych dla kraju, za które trzeba będzie płacić Amerykanom gotówką. Ponadto Anglia potrzebuje dolarów na zakupy w innych krajach amerykańskich. Wobec tego rząd angielski zwraca się do kół eksportowego przemysłu brytyjskiego z apelem, aby nie zaprzędały swych wysiłków wywozowych do Stanów Zjednoczonych i innych krajów kontynentu amerykańskiego, odznaczających się zdolnościami płatniczymi.

Ataki lotnicze na ważne obiekty wojenne w Anglii

Berlin, 8 maja. — Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje w dniu 7 maja: „Lotnictwo dokonywało również w ciągu ubiegłej nocy przy udziale bardzo licznych eskadr samolotów bo- i wycie niezwykłe zacięte ataki na lotniska, fabryki zbrojeniowe, zakłady zaopatrzeniowe na terenie portów Clyde. Znaczną liczbę bomb kruszących i zapalających wyrzadziły głównie w centrach budowy okrętów w okolicach Glasgow znaczące obiekty portowe i stocznie w Liverpoo, Newcastle, i Plymouth. Tuzdzie na nne porty wzdłuż południowego i południowo-wschodniego wybrzeża. W Brytanii. W toku uciekających lotnisk na terenie Anglii, lotnisk południowo-wschodniej samoloty bojowe obrzucały bombami hangary i hangary, powodując, w nich pożar, oraz uszkodzili i zniszczyli pewną liczbę samolotów, nieruchomych na ziemi. W rejonie morskim wokół Anglii statek handlowy, 10.000 brt. został trafiony trzema celnymi pociskami bombowymi. Należy liczyć z jego stratą. Poważnie uszkodzono inny większy statek również celnym pociskiem bombowym. W czasie wypadków niemieckich myśliwców w kierunku Anglii, oraz w czasie prób nalotów nieprzyjacielskich na okupowane tereny, tuzdzie na Zatokę Niemiecka nieprzyjacielski stracił 2 samoloty myśliwskie, 2 samoloty bojowe, oraz 6 balonów zaporowych. W Afryce Północnej ponownie zacięte ataki na lotniska i porty. W wyniku nocnego ataku, dokonanego przez niemieckie samoloty bojowe i nurkowo-bojowe na port w La Valetta poważnie uciurciała stocznia państwowa. Niemieckie samoloty myśliwskie zestrzeliły nad wyspą trzy samoloty brytyjskie. W ciągu ubiegłej nocy nieprzyjacielski przy udziale niemieckich sił podjął bezskuteczne ataki niepokojące na kilka miejscowości w rejonie orybrzeżnym Niemiec północno - zachodnim. Nie zanotowano strat materialnych w dziedzinie gospodarczej. Jak i w poprzednich. W okresie od 30 kwietnia do 6 maja nieprzyjacielski stracił ogółem 55 samolotów, z tej liczby 30 aparatów zniszczonych w walkach powietrznych, 10 w skutkach akcji jednostek marynarki wojennej, 4 przez artylerię przeciwlotniczą, zaś resztę zniszczono na ziemi. W tym samym okresie zginęło 38 samolotów własnych“.

Odparto Anglików w Afryce Północnej i Wschodniej

Rzym, 8 maja. — Włoski komunikat wojenny ze środy brzmi następująco: „Eskadry niemieckiego korpusu lotniczego bombardowały jedno z lotnisk na wyspie Malcie. Niemieckie samoloty myśliwskie w walkach powietrznych nad Maltą zestrzeliły trzy samoloty typu Hurricane. W Afryce Północnej operacje naszych wojsk wokół Tobruku, gdzie odparto nieprzyjacielskie kontrataki, t-waża nadal. Działalność szperaczy na froncie Sollum. W czasie dokonywanych w ciągu ostatnich dni ataków powietrznych na bazę w Tobruku spowołowano zatopienie jednego nieprzyjacielskiego statku o średnim tonażu — co obecnie zostało ustalane. Włoskie aparaty myśliwskie zestrzeliły nad Tobrukiem jeden samolot typu Blenheim. Brytyjskie samoloty dokonywały ataków na kilka miejscowości na terenie Cyrenajki. Ataki Wschodniej, na odcinku Aladgi odparto nowy nieprzyjacielski atak przy równoczesnych stratach nieprzyjacielskich“.

AKT LOJALNOŚCI Ordzie biskupa Lublany do Mussoliniego

Rzym, 8 maja. — Ordzie, wystosowane przez biskupa Lublany Grzegorza Rozmarina za pośrednictwem komisarza włoskiego Grazioli do Mussoliniego, brzmi następująco: „Dnec, w chwili włączenia terenów słowiańskich, okupowanych przez wojska włoskie do królestwa Włoch — co z żywą radością przyjmujemy do wiadomości — prosimy o przyjęcie wyrazów szerszej wdzięczności za wieloduszne zarządzanie, wydane celem ochrony ludności słowiańskiej. Równocześnie zapewniamy Pana o naszych uczuciach prawdziwej lojalności i naszej chęci współpracy. Proszę Boga o błogosławieństwo dla Pańskiego dzieła dla dobra wiel-

kiego narodu włoskiego oraz narodu słowiańskiego, który w ramach imperium włoskiego oczekuje szczęśliwej przyszłości.“

DECYZJA PÉTAIN'A

Zwolenikom de Gaulle'a m. in. Ewie Curie — odebrano obywatelstwo
Wichy, 8 maja. — Marszałek Pétain zarządził odebranie obywatelstwa francuskiego Madamie Curie, Ewie Curie, obywatelstwa francuskiego z powodu popierania ruchu de Gaulle'a. Równocześnie odebrano prawo obywatelstwa 28 innym zwolennikom de Gaulle'a. Jak wiadomo Ewa Curie w swoich wystąpieniach na terenie Stanów Zjednoczonych wypowiedziała się za de Gaulle'm a przeciwko marszałkowi Pétainowi.

Co pisze hiszpański reporter z Londynu?

Dzienniki angielskie ostrzegają przed „tradycyjną wyniosłością“ wobec mów Adolfa Hitlera

Madryt, 8 maja. — Londyński korespondent dziennika „ABC“ Calvo przesyła wiadomość o wyrażeniu wrażenia mowy Kanclerza Hitlera na angielską opinię publiczną. Piszcie on, że dzienniki ostrzegają przed popadaniem ponownie w tradycyjną wyniosłość wobec mów Kanclerza Hitlera. W jednej ze swych ostatnich mów — pisze „Evening News“ — Kanclerz Hitler oświadczył, że nie przepała zimy. Prawda ta stała się dlań zbyt dotkliwie widoczna. Zapowiedział on także bitwę na Atlantyku, a dziś istotnie Anglia walczy na morzu o swą egzystencję. Nowa zapowiedź, że żołnierze niemieccy w tym i przyszłym roku otrzymają jeszcze lepsze uzbrojenie wywołała z tego powodu w całej Anglii przerażenie. „Evening Post“ domaga się wobec tego energicznego poprawy i wzmożenia uzbrojenia angielskiego, aby móc stawiać opór Niemcom. W każdym razie — jak zapewnia Calvo w swym komentarzu do tych informacji — Anglia stara się w dalszym ciągu poszcządzając nadzieję pomocy ze strony Stanów Zjednoczonych.

carstwo em. Kanclerza Hitlera i króla Wiktor Emanuel.

Po nabożeństwie król przyjął defiladę bulgarskich i niemieckich oddziałów wojskowych, witaną entuzjastycznie przez ludność stolicy.

Podobne uroczystości odbyły się również w innych miastach garnizonowych. Szczególnie uroczysty charakter miał ten dzień w stolicy uwolnionej Macedonii, Skopje.

PRZEMÓWIENIE DE VALERY

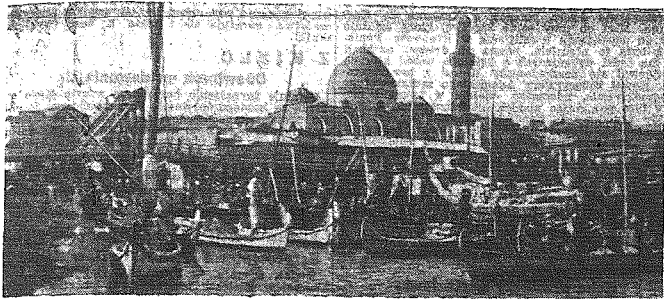
Anglia zamknęła dowóz węgla do Irlandii
Dublin, 8 maja. — De Valera przemawiając na pewnym zgromadzeniu podkreślił konieczność zmodernizowania produkcji środków żywności. Premier Irlandii oświadczył, że Irlandia skazana jest na politykę samowystarczalności gospodarczej celem uniezależnienia się pod t. w. wzgl. dem od zagranicy. De Valera domagał się zwiększenia produkcji środków opałowych, ponieważ dowóz węgla z Anglii praktycznie zupełnie ustał.

Minister spraw zagranicznych Szwecji Götter przekazał ministrowi spraw zagranicznych Finlandii uściślenie w sprawie wyjazdu do Helsinki.

POWRÓT WOJSK WĘGERSKICH DO BUDAPESTU

Ludność entuzjastycznie witała zwycięzców
Budapeszt, 8 maja. — Wśród entuzjastu ludności przeciętnej we wtorek przed południem przez ulice stolicy Węgier smolozowany oddział pociągowego korpusu armii węgierskich honowców, powracający z uwolnionych terenów południowych. General dowodzący powracającymi wojskami złożył wieniec nad pomnikiem Chwały, poczym przyjął defiladę wojsk trwającą pełną godzinę.

Sęd w Quebec (Kanada) ogłosił, że każda osoba, która by się wzięła, iż Niemcy są w stanie wygrać wojnę, stała się winna ostracyzmu kanadyjskich władz wojskowych. W sądownictwie w sprawie tej ten temat nie mógł Patrick Demers zostać na 5 dni więzienia z zamkaniem na 20 dolarów grzywny.

Widok portu w Basra (Irak), o które to miasto toczą się zaciecie walki

Pesymistyczny głos pisma amerykańskiego

„Najwyższa produkcja nowych okrętów w Anglii i Ameryce nie dorównuje nawet w przybliżeniu wysokości zatopień

Nowy Jork, 8 maja. — Amerykański tygodnik polityczny „The New Republic” w artykule pod tytułem „Czy możemy budować wystarczającą ilość okrętów?” daje pesymistyczny obraz sytuacji brytyjskiej żegludki handlowej.

Przed wojną — jak stwierdza artykuł — prawie dwie piate normalnego przywozu do Wielkiej Brytanii odbywały się na okrętach, którymi dzisiaj Anglii już nie dysponują. Nawet więc, gdyby Niemcy nie byli w stanie zatopić ani jednego okrętu, problem zaopatrzenia wysp brytyjskich i dalekich frontów w materiały wojenne przedstawiałby się dla Anglii jako trudna zagadka. Anglia potrzebuje minimalnie 18 milionów ton i to jest niezbędna wysokość, która nawet nie jest w stanie zaspokoić potrzeb obecnej totalnej wojny. Sytuacja stanie się jednak jeszcze cięższa, jeżeli się uwzględni, że i te trzy nie da się osiągnąć. Powodem tego jest znaczna przewaga strat nad wysokością zbudowania już i projektowanych nowych okrętów. Imperium brytyjskie łącznie ze Stanami Zjednoczonymi nie może spodziewać się nawet w przybliżeniu zastąpienia nowymi okrętami poniszonych strat. Wielu ludzi przypuszcza prosto, że Kanada i Australia wybudowałyby szybko imponujące floty handlowe, jednak prze-

mysł okrętowy nastawiony na szybkie rozszerzenie produkcji potrzebuje rezerwy robotników fachowych i specjalnych urządzeń dokowych. Tymczasem od wojny światowej, według oświadczenia kanadyjskiego ministra armii, tamtejszy przemysł okrętowy spał. Co do Australii, to może ona zrobić jeszcze mniej niż Kanada. W ciągu najbliższych dwóch lat nie można stamtąd oczekiwać żadnej istotnej pomocy w zakresie tonażu handlowego. Również w Hongkongu buduje się okręty dla Wielkiej Brytanii. Jednak daty dostawy tych okrętów są zbyt dalekie, aby mogły mieć wpływ na obecny kryzys. Sama Wielka Brytania buduje nieustannie, ale wśród olbrzymich trudności. Doki okrętowe narażone na nieustanne bombardowania zawałone są pracami reperacyjnymi i olbrzymim rzędem rozmiarów, które muszą być w pierwszym rzędzie wykonane.

Jasnym jest, że w tych warunkach Wielka Brytania pokłada w pierwszym rzędzie swoje nadzieje w amerykańskim przemysle budowy okrętów, jednak i tutaj obecna wysokość wykończonych okrętów nie jest dostatecznie wielka, aby usunąć teraźniejsze braki. Nowe budownictwo w Anglii i Ameryce łącznie nie przekroczy dwóch milionów ton, będą więc znacznie niższe niż wysokość zatopień.

Landon: „80 procent ludności amerykańskiej przeciwko udziałowi USA w wojnie”

Oświadczenie b. kandydata na stanowisko prezydenta na zebraniu w Cansas City

Cansas City, 8 maja. — Na wielkim zebraniu, na którym przemawiał b. republikański kandydat na stanowisko prezydenta Stanów Zjednoczonych Landon z jego ust padło twierdzenie, iż 80 procent ludności amerykańskiej wypowiedziało się przeciwko przystąpieniu Stanów Zjednoczonych do wojny. Zwrócił się on do słuchaczy, aby zmusili Roosevelta do ograniczenia „jego lożnych przyrzeczeń na temat korzyści, jakie Stany Zjednoczone osiągną z udziału w wojnie”.

Następnie Landon powiedział, iż „ludność jest wielce zaniepokojona krokami, jakie prezydent czyni w sprawie wojny. Na razie wierzyć należy jego oświadczeniom, że to co czyni nie oznacza tego w rzeczywistości”.

Po mowie Landon przemawiał senator

Clark, który obwiniał ministra marynarki, jakoby ten zatajał fakty. Clark miał oświadczyć, że na zebraniach, w czasie których jest możliwość wymiany poglądów, zjawiają się wiceksi, którzy usiłują je zrywać.

ZDUMIEWAJĄCY WYCZYN

Most w Belgradzie długości 1 250 mtr wykonali pionierzy niemieccy w 7-miu dniach

Belgrad, 8 maja. — W toku prac nad odbudową kraju, czyniących wielkie postępy, dzięki wysiłkom niemieckich sił zbrojnych, na okupowanych terenach bałkańskich, pionierzy niemieccy wybudowali w Belgradzie, miejscem najdogodniejszym dla komunikacji, olbrzymi most na Dunaju oraz nad okolicznymi błotnistymi terenami, zagro-

Porcelana kopenhaska

Kopenhaga, w maju.

We wspaniałym magazynie królewskiej fabryki porcelany Kopenhaskiej, eleganckie pamiątki, ładnie uformowane, zgrabnymi, wypielegnowanymi rączkami obsługują klientów przybywających tu z całego świata. Każda z nich widać kilkanaście europejskich.

— Pamiątkę z Kopenhagi?

Pamiątkę taksuje w łot i ustawia na oszarnym akumulatorze zachwyconym nabręko, kruche malowidło cacka — enda wyrobu porcelany, jak: myszki, kotki, piesiki, motyle, talerzyki, z pięknie malowanymi owocami i kwiatkami, wdzienne wazoniki i flakony różnych kształtów, fasonów i barwie kolorów. Najmniejszy przedmiot kosztuje ba dzo drogo. Nikt z kupujących nie zastanawia się jednak nad ceną kopenhaskiej porcelany. Nieposiadając wypchanej sakiewki, zachwycają się tylko pięknem i wzorami. Nikomu nawet nie przychodzi na myśl, że ta porcelana jest tak droga. Porcelana kopenhaska jest — droga, droższa jest nawet od serwisy, niemieckiej, czy wiedeńskiej. To trzeba mieć — nie wale zło. Przecieżnieniem jej jest i to stół bogaczy. Po pierwszeń wojnie światowej nie zmieniły swego wyrobu fabryki porcelany kopenhaskiej, dbając jedynie stale o zaspokojenie potrzeb luksusu, wyrafinowanego zżikro i subtelnego myśłu piękna. Sława porcelany kopenhaskiej datuje się od końca ubiegłego wieku. Kaolin, sprowadzany tu ze skalistych wyspki Bornholm daje po

wypaleniu produkt mleczno-szarawy, który pokryty malowidłem w manierze japońskiej stylizacji drzewa, kwiatów i ptaki, daje wspaniałą całość, przystającą porcelanę w tło o barwach zielonych i niebieskich. Porcelana ta stała się po dziesiątym roku — „zostanie nią nadal. Pomimo, że kaolin sprowadza się z Czech mimo to porcelana kopenhaska, dzięki różnym dodatkom jest nadal mleczno-szara, z barwą swą, swiślim nie wymuszonym kształtem, oraz wzorami, jest nadal zachwycająca. Fabryka królewska w Kopenhadze wyrabia też inne gatunki, żadne z nich nie cieszą się jednak takim wzięciem, jak „porcelana mleczno-szara „prawdziwa kopenhaska” znaczna u spodu tak ceną marką fabryczną, to jest królewska koroną i trzema pionowymi liniami falistymi. Fabryki wytwarzają wprawdzie słone fajane, ale dla szerokiej publiczności pozostaje tylko „kopenhaska porcelana”, którą kopiają w całej Kopenhadze fabryki prywatne i inne znajdujące się w Niemczech i Francji. Ojcem tej sławnej kopenhaskiej porcelany jest duński malarz Oluf Jansen, który pierwszy zaczął pokrywać szara porcelana widełkami na wzór japoński, nie używając innych barw nad niebieską i zieloną. Skromny materiał i ozdoba spodobala się kupującym publiczności lepiej aniżeli drogie i grube złozenia i czysta biel. Kopenhaska porcelana zdobyła sobie światowe pole zbytu i wszędzie można ją znaleźć, gdzie są ludzie, którzy mają środki na zapłacenie wysokiej ceny.

zonymi wylewem. Imponujący ten most posiada 1 250 m długości i ma 300 000 t. Do budowy mostu użyto 300 000 t. żelaza oraz wielkich ilości drewna, które żołnierze niemieccy byli zmuszeni sprowadzać z odległości 70 km. Mimo wysokiego stanu wody oraz głębokości, dochodzących do 15 m, olbrzymi ten most, pod którym mogą przepływać okręty, został wykonany w ciągu 7-miu dni i w dniu 5 maja został oddany do użytku publicznego.

ZMIANY W RZĄDZIE ZSRR

Stalin przewodniczącym rady komisarzy ludowych — Komisarz spraw zagran. Molotow mianowany zastępcą przewodniczącego

Moskwa, 8 maja. — Jak donosi agencja TASS, rada komisarzy ludowych zwołana z zajmowanego dotychczas stanowiska przewodniczącego komisarza spraw zagranicznych Molotowa, mianując równocześnie Stalina przewodniczącym rady komisarzy ludowych. Komisarz spraw zagranicznych Molotow został mianowany zastępcą przewodniczącego rady komisarzy ludowych.

NIEZWYKŁE TRUDNOŚCI

Ograniczenie ruchu kolejowego w Anglii

Lizbona, 8 maja. — Podwyższenie taryf kolejowych oraz ograniczenie liczby pociągów dla ruchu osobowego spowodowało na najbliższy czas były angielski minister transportów, a obecny minister produkcji samolotów, podpułkownik Moore Brabanton w wywiadzie z „Daily Mail”. Publikacja musi się przygotować na dalsze ograniczenia komunikacyjne. W razie gdyby niewygodny podróżowania w Anglii w okresie wojennym nie powstrzymały przygod-

nych podróży od korzystania z kolei, koniecznym stanie się podwyższenie taryf pojazdów. Minister zwrócił następnie uwagę na niezwykle trudności w komunikacji kolejowej, spowodowane wskutek działań nieprzyjacielskich. Angielski system kolei żelaznych, zbudowany dla komunikacji w kierunku północno-południowym, musiano przestawić wskutek wojny na kierunek od wschodu ku zachodowi, co musiało pociągnąć za sobą odpowiednie następstwa w dziedzinie organizacji ruchu.

NA RAZIE BEZ UCHWAŁ

Rokowania hiszpańsko-francuskie w sprawie Maroka francuskiego

Paryż, 8 maja. — Pełnomocnik francuskiego rządu przy dowództwie niemieckich władz okupacyjnych, ambasador de Brinon zakomunikował korespondentom paryskim dzienników amerykańskich o wszczęciu we Francji i Hiszpanii rokowań, dotyczących pretenzyj terytorialnych Hiszpanii w Maroku francuskim. Wspomniane rokowania nie doprowadziły na razie do żadnych konkretnych uchwaleń.

MA PIENIĄDZE...

Piotr jugosłowiański zamieszkał w luksusowym pałacu

Genewa, 8 maja. — Agencja Hayasa do wiadomości się Bejrutu, że b. król Jugosławii Piotr wraz ze swoimi ministrami wynajął wspaniały pałac na drodze prowadzącej z Jerozolimy do Betlejem. Wspomniana agencja donosi, iż dwie jego ciotki zamieszkały w Jerozolimie.

Wywata niemieckiej prasy w Berolinie samknie la swa polwoje. W ciągu 11 dni trwania wystawy przedstawiła la rekordowa liczba zwiedzających, przekraczająca 12.000 osób.

ZDZISŁAW IRENA

Spóźniony pociąg

Powieść

— Urban krył przed tobą? — spytał Karol. — Tak, on już wszystko wiedział. Napisa-

łam mu na kartce: — Pan się musi dowiedzieć zaraz o losach mojego męża. Do czwartku był w lecznicy doktora Palczewskiego. — Dzisiaj niedziela.

— Zyczenie pani jest dla mnie rozkazem. — Urban był wysokim mężczyzną, o szcero-

kich barach; on mi pomógł, myślałam. Jego silna sylwetka budziła we mnie ufność; zdawało mi się, że może na Urbanie polegać. — Będzie u pani po południu. W każdym razie zrobić coś będzie w mojej mocy. Podziękowa-

łam mu, jak mógł mi najwyścieśniej służyć umięchem. Podalał mi rękę. Przytrzymał ją trochę za długo; ale budziło to we mnie wiarę i nadzieję. Od chwili wyjścia Urbana utkwiałam wzrok w drzwiach. Pielęgniarka czytała mi jakąś nudną książkę. Mam ten egzemplarz szpitalny.

— Klimaty? — zauważył Karol. — Klimaty, Karolu.

Nie paliła już dłuższą chwilę i znów poprosiła o papierosa.

— Zwróciłam się do siostry z prośbą o zegarek.

— Bardzo źle, Weroniko.

— O tak, mój mój. Godziny czekania dłużyły się strasznie. Były to chyba najdłuższe godziny w moim życiu. Nie iadłam nic do wieczora. Zmienił mi w międzyczasie opatrunek; bół jaki zaczął odczuwać, silny i rwały w całej nodze nie potrafił oderwać mojej uwagi. Kpił na korytarzu, każde otwarcie drzwi sta-

ło dla niego okazją do żartów. W końcu przyszedł lekarz. Wiedziałam, że to on. Wiedziałam, że to on. Wiedziałam, że to on.

— Urban krył przed tobą? — spytał Karol. — Tak, on już wszystko wiedział. Napisa-

łam mu na kartce: — Pan się musi dowiedzieć zaraz o losach mojego męża. Do czwartku był w lecznicy doktora Palczewskiego. — Dzisiaj niedziela.

— Zyczenie pani jest dla mnie rozkazem. — Urban był wysokim mężczyzną, o szcero-

kich barach; on mi pomógł, myślałam. Jego silna sylwetka budziła we mnie ufność; zdawało mi się, że może na Urbanie polegać. — Będzie u pani po południu. W każdym razie zrobić coś będzie w mojej mocy. Podziękowa-

łam mu, jak mógł mi najwyścieśniej służyć umięchem. Podalał mi rękę. Przytrzymał ją trochę za długo; ale budziło to we mnie wiarę i nadzieję. Od chwili wyjścia Urbana utkwiałam wzrok w drzwiach. Pielęgniarka czytała mi jakąś nudną książkę. Mam ten egzemplarz szpitalny.

— Klimaty? — zauważył Karol. — Klimaty, Karolu.

Nie paliła już dłuższą chwilę i znów poprosiła o papierosa.

— Zwróciłam się do siostry z prośbą o zegarek.

— Bardzo źle, Weroniko.

— O tak, mój mój. Godziny czekania dłużyły się strasznie. Były to chyba najdłuższe godziny w moim życiu. Nie iadłam nic do wieczora. Zmienił mi w międzyczasie opatrunek; bół jaki zaczął odczuwać, silny i rwały w całej nodze nie potrafił oderwać mojej uwagi. Kpił na korytarzu, każde otwarcie drzwi sta-

ło dla niego okazją do żartów. W końcu przyszedł lekarz. Wiedziałam, że to on. Wiedziałam, że to on. Wiedziałam, że to on.

— Urban krył przed tobą? — spytał Karol. — Tak, on już wszystko wiedział. Napisa-

łam mu na kartce: — Pan się musi dowiedzieć zaraz o losach mojego męża. Do czwartku był w lecznicy doktora Palczewskiego. — Dzisiaj niedziela.

— Zyczenie pani jest dla mnie rozkazem. — Urban był wysokim mężczyzną, o szcero-

kich barach; on mi pomógł, myślałam. Jego silna sylwetka budziła we mnie ufność; zdawało mi się, że może na Urbanie polegać. — Będzie u pani po południu. W każdym razie zrobić coś będzie w mojej mocy. Podziękowa-

łam mu, jak mógł mi najwyścieśniej służyć umięchem. Podalał mi rękę. Przytrzymał ją trochę za długo; ale budziło to we mnie wiarę i nadzieję. Od chwili wyjścia Urbana utkwiałam wzrok w drzwiach. Pielęgniarka czytała mi jakąś nudną książkę. Mam ten egzemplarz szpitalny.

— Klimaty? — zauważył Karol. — Klimaty, Karolu.

Nie paliła już dłuższą chwilę i znów poprosiła o papierosa.

— Zwróciłam się do siostry z prośbą o zegarek.

— Bardzo źle, Weroniko.

— O tak, mój mój. Godziny czekania dłużyły się strasznie. Były to chyba najdłuższe godziny w moim życiu. Nie iadłam nic do wieczora. Zmienił mi w międzyczasie opatrunek; bół jaki zaczął odczuwać, silny i rwały w całej nodze nie potrafił oderwać mojej uwagi. Kpił na korytarzu, każde otwarcie drzwi sta-

ło dla niego okazją do żartów. W końcu przyszedł lekarz. Wiedziałam, że to on. Wiedziałam, że to on. Wiedziałam, że to on.

— Urban krył przed tobą? — spytał Karol. — Tak, on już wszystko wiedział. Napisa-

łam mu na kartce: — Pan się musi dowiedzieć zaraz o losach mojego męża. Do czwartku był w lecznicy doktora Palczewskiego. — Dzisiaj niedziela.

— Zyczenie pani jest dla mnie rozkazem. — Urban był wysokim mężczyzną, o szcero-

kich barach; on mi pomógł, myślałam. Jego silna sylwetka budziła we mnie ufność; zdawało mi się, że może na Urbanie polegać. — Będzie u pani po południu. W każdym razie zrobić coś będzie w mojej mocy. Podziękowa-

łam mu, jak mógł mi najwyścieśniej służyć umięchem. Podalał mi rękę. Przytrzymał ją trochę za długo; ale budziło to we mnie wiarę i nadzieję. Od chwili wyjścia Urbana utkwiałam wzrok w drzwiach. Pielęgniarka czytała mi jakąś nudną książkę. Mam ten egzemplarz szpitalny.

— Klimaty? — zauważył Karol. — Klimaty, Karolu.

Nie paliła już dłuższą chwilę i znów poprosiła o papierosa.

— Zwróciłam się do siostry z prośbą o zegarek.

— Bardzo źle, Weroniko.

— O tak, mój mój. Godziny czekania dłużyły się strasznie. Były to chyba najdłuższe godziny w moim życiu. Nie iadłam nic do wieczora. Zmienił mi w międzyczasie opatrunek; bół jaki zaczął odczuwać, silny i rwały w całej nodze nie potrafił oderwać mojej uwagi. Kpił na korytarzu, każde otwarcie drzwi sta-

ło dla niego okazją do żartów. W końcu przyszedł lekarz. Wiedziałam, że to on. Wiedziałam, że to on. Wiedziałam, że to on.

— Urban krył przed tobą? — spytał Karol. — Tak, on już wszystko wiedział. Napisa-

łam mu na kartce: — Pan się musi dowiedzieć zaraz o losach mojego męża. Do czwartku był w lecznicy doktora Palczewskiego. — Dzisiaj niedziela.

— Zyczenie pani jest dla mnie rozkazem. — Urban był wysokim mężczyzną, o szcero-

kich barach; on mi pomógł, myślałam. Jego silna sylwetka budziła we mnie ufność; zdawało mi się, że może na Urbanie polegać. — Będzie u pani po południu. W każdym razie zrobić coś będzie w mojej mocy. Podziękowa-

łam mu, jak mógł mi najwyścieśniej służyć umięchem. Podalał mi rękę. Przytrzymał ją trochę za długo; ale budziło to we mnie wiarę i nadzieję. Od chwili wyjścia Urbana utkwiałam wzrok w drzwiach. Pielęgniarka czytała mi jakąś nudną książkę. Mam ten egzemplarz szpitalny.

